

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 7 май 2021 г.
(OR. en)

8553/21

COMPET 329	EMPL 188
IND 116	ENER 164
MI 323	ENV 287
CLIMA 98	ESPACE 48
CONSOM 111	PI 33
DIGIT 56	POLMIL 64
ECOFIN 414	RC 17
EDUC 153	RECH 196

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	7 май 2021 г.
До:	Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2021) 350 final
Относно:	СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ Актуализиране на новата промишлена стратегия за 2020 г.: изграждане на по-силен единен пазар за възстановяването на Европа

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2021) 350 final.

Приложение: COM(2021) 350 final

Брюксел, 5.5.2021 г.
COM(2021) 350 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Актуализиране на новата промишлена стратегия за 2020 г.:
изграждане на по-силен единен пазар за възстановяването на Европа**

{SWD(2021) 351 final} - {SWD(2021) 352 final} - {SWD(2021) 353 final}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Актуализиране на новата промишлена стратегия за 2020 г.: изграждане на по-силен единен пазар за възстановяването на Европа

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ АКТУАЛИЗИРАНЕ: НОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, ТРАЙНИ ПРИОРИТЕТИ

На 10 март 2020 г. Европейската комисия представи „Нова промишлена стратегия за Европа“.¹ В нея бе начертан план за това как водещата в световен мащаб промишленост на ЕС би могла да бъде начело на двойния екологичен и цифров преход благодарение на предимствата на ЕС — неговите традиции, предприятия и хора — в полза на повишаването на конкурентоспособността на промишлеността. Тя даде тласък на нов подход в свързаната с нея политика за постигане на целите по нея, насочен към по-доброто съчетаване на потребностите и подкрепата, предоставяна на участниците във всяка верига за създаване на стойност или промишлена екосистема². За да се постигне това, в стратегията се поставя ударение на основните принципи на промишлеността — иновации, конкуренция и силен и добре функциониращ единен пазар — като същевременно нашата конкурентоспособност на световната сцена се укрепва чрез отворени пазари и еднакви условия на конкуренция.

Денят след представянето на новата промишлена стратегия Световната здравна организация обяви COVID-19 за пандемия. Последвалите ограничителни мерки и забавяне на развитието оставиха своя отпечатък върху общностите и икономиките на ЕС, както и върху неговите отрасли и дружества. Комисията и други институции предприеха бързи действия за справяне с последиците за европейските предприятия и за гарантиране на свободното разпространение на стоки и движение на работници и услуги, по-специално чрез т. нар. зелени коридори за преминаване. Спешните мерки във връзка с фискалните правила, държавната помощ и работата на непълно работно време³ помогнаха за подпомагане на най-засегнатите сектори и работници и смекчиха

¹ COM(2020) 102 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0102&qid=1620219877180>. Пакетът за промишлената политика за 2020 г. включва и специална стратегия за малките и средните предприятия (МСП; COM(2020) 103 final) и конкретни действия за преодоляване на пречките пред доброто функциониране на единния пазар и за подобряване на прилагането на съвместно договорените правила, COM(2020) 93 final и COM(2020) 94 final.

² SWD(2021) 351, В годишния доклад за единния пазар за 2021 г. се определят следните 14 промишлени екосистеми: 1. Авиокосмическия сектор и отбрана, 2. Хранително-вкусова промишленост, 3. Строителство, 4. Културни и творчески индустрии, 5. Цифрови технологии, 6. Електроника, 7. Енергоемки отрасли, 8. Енергия от възобновяеми източници, 9. Здравеопазване, 10. Мобилност — транспорт — автомобили, 11. Сближаване, социална икономика и гражданска безопасност, 12. Търговия на дребно, 13. Текстилна промишленост, 14. Туризм. Могат да бъдат набелязани още екосистеми и определянето им да бъде пригодно въз основа на диалога със заинтересованите страни и променящата се действителност.

³ Активиране на общата клауза за дерогация съгласно Пакта за стабилност и растеж, Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката по време на пандемията от Covid-19, Европейския

въздействието върху дружествата, включително МСП. Европейският стълб на социалните права продължи да бъде компасът на ЕС и на държавите членки за облекчаване на социалните въздействия.

През този период станаме свидетели на устойчивостта, находчивостта и приспособимостта на промишлеността на ЕС, но също така осъзнахме, че сме уязвими по отношение на нови фактори и че не сме преодолели предишни зависимости, както и социално-икономически и териториални неравенства, които трябва да бъдат разрешени. Кризата доказва взаимозависимостта на световните вериги за създаване на стойност и значението на световно интегриран единен пазар. Тя също така показва необходимостта от по-бърз преход към по-чист, по-цифровизиран и по-устойчив икономически и промишлен модел, за да се запази и засили стремежът на Европа към устойчива конкурентоспособност. Ето защо в речта си за състоянието на Европейския съюз председателят г-жа Фон дер Лайен съобщи за актуализацията на промишлената стратегия на ЕС: да извлечем поуки от кризата, да укрепим икономическата си устойчивост и да ускорим двойния преход, като същевременно запазим работните места и създадем нови.

Отправната точка на тази актуализация е реалното въздействие на последната година върху европейската икономика и промишленост. Първият анализ и оценка на нуждите сформираха основата за плана за възстановяване на Европа – Инструмент на Европейския съюз за възстановяване NextGenerationEU⁴, който заедно с многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. ще предостави безпрецедентна финансова подкрепа на гражданите и дружествата от ЕС. Според който и да е показател направените заключения бяха стряскащи: със свиване на икономиката на ЕС от 6,3 % през 2020 г., придружено от сериозни загуби на оборот и спад на работните места и инвестициите.

Година по-късно вече има някои слаби признаци на подобрене⁵ и се очаква икономиката на ЕС да се възстанови значително през 2021 г. и 2022 г. Перспективите за бързо възстановяване на световната търговия също се подобриха и оползотворяването на тези възможности за търговия ще бъде ключов елемент от възстановяването на предприятията в цяла Европа. Продължаващият спад обаче в планове за краткосрочните частни инвестиции и нарастващият брой на силните дружества, изправени пред значителни проблеми с ликвидността, сочат, че за възстановяването ще е необходимо време и непрестанна подкрепа.

За да адаптира по най-добрия начин тази подкрепа, Комисията се основава на гъвкавия екосистемен подход, очертан в миналогодишната промишлена стратегия. Като част от първия годишен доклад за единния пазар⁶ на този етап бяха набелязани четиринадесет промишлени екосистеми и бяха анализирани техните различни нужди и предизвикателства. Стана ясно, че въздействието на кризата (нито перспективите за възстановяване и укрепване на конкурентоспособността) не е еднакво за всички. Макар че туризмът беше най-силно засегнат, а предприятията в областта на текстилната промишленост, мобилните услуги и културата и творчеството са изправени пред по-

инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) или Инвестиционна инициатива в отговор на коронавируса.

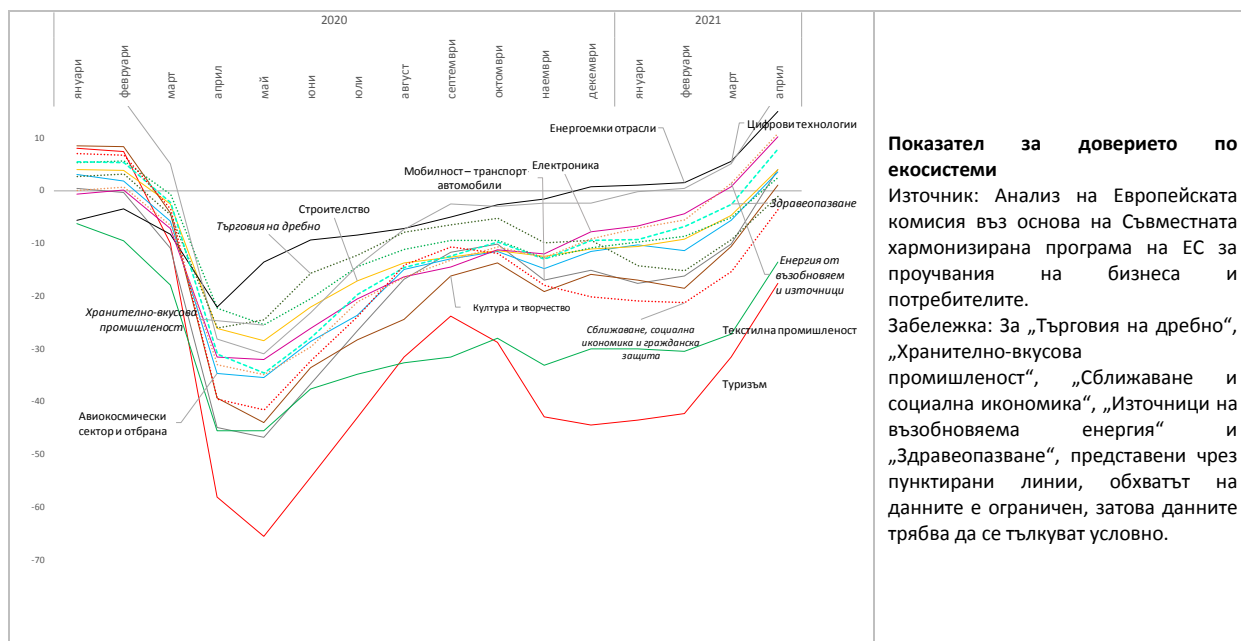
⁴ COM(2020) 456 final.

⁵SWD(2021) 351, Годишен доклад за единния пазар за 2021 г.

⁶SWD(2021) 351, Годишен доклад за единния пазар за 2021 г.

бавно и неравномерно възстановяване, екосистемата на цифровите технологии увеличи оборота си по време на кризата. По-малките предприятия също продължават да бъдат по-уязвими, като около 60 % съобщават за спад в оборота през втората половина на 2020 г.⁷

Жените, младите хора и работниците с ниски доходи бяха особено засегнати от кризата, отчасти поради факта, че до голяма степен именно те са представители на заетите в най-засегнатите сектори. Комисията обръща специално внимание на равните права и възможности за приобщаващо възстановяване във всички сектори. Гражданите на Европа са сред нейните най-важни активи и при разрешаването на въпросите с недостига на умения и с неравенствата ЕС следва да разчита на предимствата си в лицето на своите таланти, добре образовани и находчиви работници и предприемачи като сила за иновации и конкурентоспособност.

Фигура 1: Показател за доверието по екосистеми

Този анализ и нашият опит от кризата показват, че принципите, приоритетите и действията в промишлената стратегия на Европа все още са валидни. Необходимостта от укрепване на отворената стратегическа автономност на Европа и на новия подход на партньорство с промишлеността и международни партньори със сходно на нашето мислене е още по-осезаема отколкото преди една година. Трябва да продължим да не изместваме вниманието си от основните принципи, очертани преди една година, и да ускорим изпълнението, за да се даде възможност на промишлеността да ускори развитието си и да е начело на прехода.

Тази актуализация не заменя промишлената стратегия за 2020 г., нито слага точка на започнатите с нея процеси – голяма част от тази дейност още е в ход и изисква целенасочени усилия. Това е целенасочена актуализация, чието внимание е насочено към това какво още трябва да се направи и какви поуки трябва да се извлекат. С нея се

⁷Европейска комисия/Европейска централна банка (ноември, 2020 г.), проучване относно достъпа до финансиране за предприятия (SAFE)

прави оценка на това къде са най-изложените на въздействието точки и къде са границите на нашия единен пазар и се предлагат мерки за укрепване на неговата адаптивност и функциониране. С актуализацията се предлага адаптирана оценка на нуждите на всяка промишлена екосистема и на това как всички участници на пазара могат да работят заедно по най-добрия начин. В нея се определя набор от стратегически зависимости и капацитети и се предлагат мерки за тяхното преодоляване и намаляване. По този начин с тази актуализация се дава отклик на призивите на Европейския съвет⁸, Европейския парламент⁹, държавите членки¹⁰ и други заинтересовани страни да анализират въздействието на кризата върху нашите политики и да предложат решения, където те са необходими.

Съобщението е придружено от трите работни документа. В тях са отразени някои предишни резултати по промишлената стратегия за 2020 г. и се предлага аналитична основа за удовлетворяване на подобни искания:

- Първото издание на **годишния доклад за единния пазар**¹¹ представя въздействието на кризата върху единния пазар, докладите относно постигнатия напредък по отношение на пречките и изпълнението на действията, набелязани в промишления пакет за 2020 г.; включва анализ за всичките 14 промишлени екосистеми; и представя набор от ключови показатели за ефективност;
- Първоначален анализ на **стратегическите зависимости**¹² и **капацитет на ЕС** със задълбочен преглед на редица технологични и промишлени стратегически области;
- Илюстративен анализ на ключов промишлен сектор с акцент върху предизвикателствата и възможностите за промишлеността и наличния набор от средства на политиката на ЕС **Към конкурентоспособна и чиста европейска стомана** в подкрепа на двойния преход.

2. ИЗВЛИЧАНЕ НА ПОУКИ И УСКОРЯВАНЕ НА ПРЕХОДА

Европа има какво да надгражда и какво да научи от трудните периоди на изпитания, през които все преминава. През последната година станахме свидетели на адаптивността на нашия единен пазар и на най-добрите страни на промишлеността. Благодарение на високите постижения в областта на науките за живота тя бе в челните редици на разработването и производството на ваксини срещу COVID-19 в световен мащаб, по-специално благодарение на стратегията на ЕС за ваксините и подкрепата на ЕС за увеличаване на промишления капацитет. Станахме свидетели на това как предприятията пренасочват производството си, за да отговорят на спешните нужди, независимо дали става въпрос за лични предпазни средства, за дезинфектанти за ръце, или за производство на ваксини. За други дружества преходът към електронна търговия стана бързо или им се наложи да използват цифрови средства за намиране на нови доставчици или вериги на

⁸Заклучения на Европейския съвет от 1—2 октомври 2020 г. (EUCO 13/20).

⁹Резолюция на Европейския парламент от 25 ноември 2020 г. относно нова промишлена стратегия за Европа, 2020/2076(INI).

¹⁰Заклучения на Съвета по конкурентоспособност, 11 септември 2020 г., 16 ноември 2020 г.

¹¹SWD(2021) 351, Годишен доклад за единния пазар за 2021 г.

¹²В отговор на искането на Европейския съвет от 2 октомври 2020 г. за определяне на стратегическите зависимости, особено в най-чувствителните промишлени екосистеми, и за предлагане на мерки за намаляване на тези зависимости.

доставки. Въпреки значителния спад в търсенето на енергия и въздействието върху енергийни оператори вътрешният енергиен пазар се адаптира добре, без да се наблюдава прекъсване на доставките на енергия¹³.

Това обаче не беше възможно за всички. Тъй като ограничителните мерки принудиха много предприятия да спрат работата си, границите бяха затворени, веригите на доставки бяха прекъснати, търсенето беше нарушено, а за работниците и доставчиците на услуги беше невъзможно да се движат из Европа. Когато камионите бяха спрени на вътрешните граници, бързо стана ясно колко взаимно свързани са производството и икономиката в Европа днес. Блокирането на свободното движение на стоки, услуги и хора сериозно засегна веригите за създаване на стойност и икономическата активност, подкопа европейската солидарност и възпрепятства възможността за координиран отговор на кризата. Доставките чакаха по границите, цените на въздушния превоз на товари се повишиха чувствително, тъй като самолетите не извършваха полети, а дисбалансите в търговските потоци доведоха до недостиг на морски контейнери.

Вече могат да се извлекат важни поуки:

На първо място, кризата направи **по-осезаема съществената необходимост от запазване на свободното движение на хора, стоки, услуги и капитали в рамките на единния пазар** и нуждата от съвместна работа за укрепване на устойчивостта му на смущения. Граничният контрол и затварянето ведно с несъгласуваните национални или регионални ограничения, както и ограничителните мерки, възпрепятстващи свободното движение на хора, които бяха променяни често, изостриха усещането за несигурност и доведоха до разходи за привеждане в съответствие, което причини сериозни забавяния и сериозни смущения във веригите на доставки в много промишлени екосистеми. Зелените коридори за преминаване и други ad hoc мерки на ЕС¹⁴ значително облекчиха потенциалното вредно въздействие на едностранните и несъгласувани национални мерки в рамките на единния пазар. **Свободното движение на услуги** също беше сериозно повлияно, включително поради принудителното временно затваряне на предприятия с дейност, неспадеща към т. нар. „от първа необходимост“, ограниченията за пътуване и липсата на яснота относно приложимите правила за движение през границите. Това от своя страна доведе до трудности за трансграничните работници и до недостиг на работници в селското стопанство, като това са само няколко примера. Единният пазар в Европа разчита на силно мобилна и свободна работна сила.

На второ място, тези ситуации доведоха и до по-осезаема необходимост от **анализ и справяне със стратегическите зависимости — както технологични, така и свързани с промишлеността**. ЕС и неговите търговски партньори укрепват своята устойчивост благодарение на отварянето и интегрирането на световните пазари в световните вериги за създаване на стойност, което спомага за поемането на сътресения и за стимулирането на възстановяването¹⁵. Пандемията от COVID-19 показва, че смущенията в световните вериги

¹³ SWD(2020) 104, Енергийна сигурност: добри практики за справяне с рисковете от пандемия.

¹⁴ Препоръки на Комисията и Съвета относно общ координиран подход по отношение на ограниченията за пътуване.

¹⁵ Анализите, извършени от ОИСР, потвърдиха, че световните вериги за създаване на стойност не само повишават икономическата ефективност, но и че устойчивите вериги на доставки са от съществено значение по време на криза за поемане на сътресения, предлагане на възможности за приспособяване и ускоряване на възстановяването. Вж. Shocks, risks and global value chains: insights from the OECD METRO model (Стрес, рискове и световни вериги за създаване на стойност: поуки от модела METRO на ОИСР).

за създаване на стойност могат да засегнат конкретни продукти и суровини от първа необходимост, като например медицински материали, които са особено важни за обществото и икономиката на ЕС. Една от основните поуки от кризата е да се добие по-добра представа за настоящите и евентуалните бъдещи стратегически зависимости на Европа. Това ще подготви почвата за основани на факти, пропорционални и целенасочени мерки в съответната политика за справяне със стратегическите зависимости, като същевременно се запази отворената, конкурентоспособна и базирана на търговията икономика на ЕС. ЕС ще продължи да демонстрира предпочитанията си към международно сътрудничество и диалог, но също така и готовност да се противопоставя на нелоялните практики и чуждестранните субсидии, които подкопават еднаквите условия на конкуренция на единния пазар.

И не на последно място, тази безпрецедентна година показва, че **икономическата обосновка за екологичния и цифровия преход е по-убедителна откогато и да било**. В средносрочен план цялата стопанска дейност ще трябва да бъде устойчива, а нарушаването на работата на много традиционни модели, причинено от COVID-19, ще разклати устоите на стари навици и така ще ускори екологичния преход. Усилията за осигуряване на сигурен и достатъчен достъп до чиста енергия на конкурентни цени в рамките на единния пазар ще бъдат от основно значение, за да се гарантира, че ЕС укрепва предимствата на промишлеността си, като същевременно осъществява този преход. Квалифицираната работна сила е от ключово значение за осигуряването на успешен преход, като тя подкрепя конкурентоспособността на европейската промишленост и създаването на качествени работни места. Цифровизацията вече има стратегическа роля за продължаването на икономическите дейности и е променила благотворно и на практика начина, по който се осъществява стопанската дейност. С ускоряването на прехода икономиките, дружествата и техните служители рискуват да бъдат изоставени. Цифровите и екологосъобразните бизнес модели и технологии поставиха дружествата, които вече поеха с този преход, в привилегирована позиция в сравнение с тези, които все още не са се адаптирали спрямо прехода, а дружествата, които са двигател на промяната, ще продължат да имат ключовото предимство на старта. Повишената осведоменост на потребителите и търсенето на този преход също е възможност, която трябва да бъде използвана.

Готовността за промяна е налице. Нашата цел продължава да бъде конкурентоспособна устойчивост, която е възможна благодарение на нови, често цифрови, технологии и услуги. Предприятията са в най-добра позиция да определят как да станат конкурентоспособни, да заемат водещи позиции в своя сектор и да намерят решения на предизвикателствата, стоящи пред тях. При необходимост нашата промишлена политика следва да се възползва от **гъвкави форми на публично-частно партньорство и нови начини на сътрудничество** между частния и публичния сектор, за да се ускори предлагането на новаторски решения, които иначе не биха били намерени. Доброто функциониране на социалния диалог ще бъде от ключово значение за извършване на приобщаващ преход.

Наблюдение на тенденциите в промишлеността и конкурентоспособност

В годишния доклад за единния пазар се определя набор от ключови показатели за ефективност, направено въз основа на публично достъпни източници на данни, за да се анализира икономическото развитие и да се наблюдава постигнатият напредък, като се поставя акцент върху конкурентоспособността, интеграцията на единния пазар, МСП, двойния преход и адаптивността на икономиката. Ключовите показатели за ефективност също така предлагат напредничав поглед въз основа на инвестициите и показател за доверието, както и преглед на резултатите на икономиката на ЕС, като правят сравнение с международните партньори и анализират спецификата на промишлените екосистеми. Анализът на тези показатели, който ще се извършва редовно от Комисията, може да спомогне за заемането на стратегическа позиция относно икономиката на ЕС, за предвиждането на предизвикателства и за вземането на решения в съответните области на политика и за инвестиции.

Въпреки че последиците от кризата ще имат дълготрайно въздействие, възстановяването на ЕС вече започна. За няколко промишлени екосистеми оборотът почти е достигнал нивата преди COVID-19, макар че динамиката си остава относително слаба. Положителни сигнали има и в анализа на икономическите нагласи, който през април 2021 г. говори за наличие на подобрения във всички екосистеми (вж. фигура 1). От съществено значение обаче е да се продължи с наблюдението на траекторията на възстановяване във всички екосистеми. Всъщност данните показват, че макар публичната намеса да е била ефективна за ограничаване на безработицата и несъстоятелността, рискът от рязко увеличаване на съкращенията и неплатежоспособността се увеличава.

Работейки активно със съществуващите инструменти за мониторинг (напр. информационно табло за единния пазар), Комисията ще наблюдава основните показатели за конкурентоспособността на икономиката на ЕС като цяло, и по-специално:

- **Интеграция на единния пазар**, основана на показатели за търговията в рамките на ЕС или дисперсия на цените между държавите членки, за да се подпомогне оценката на политиките за насърчаване на благоприятна бизнес среда и среда за иновации.
- **Растеж на производителността** въз основа на производителността на труда.
- **Международна конкурентоспособност** въз основа на световния пазарен дял на ЕС или

3. УКРЕПВАНЕ НА АДАПТИВНОСТТА НА ЕДИННИЯ ПАЗАР

Подобряване на готовността на единния пазар за справяне с кризи

Единният пазар е най-важният актив на ЕС, който предлага сигурност, мащаб и възможности за изява в световен план на нашите дружества, както и богато предлагане на качествени продукти за потребителите. Този актив обаче не може да се приема за даденост. Особено в ранните дни на пандемията предприятията и гражданите понесоха последиците от затварянето на границите, прекъсването на доставките и липсата на предвидимост.

Въпреки че съществуващите инструменти на единния пазар безспорно са полезни, кризата доказва, че при извънредни ситуации те могат да бъдат усъвършенствани. Както вече бе съобщено от председателя г-жа Урсула фон дер Лайен през февруари 2021 г.¹⁶, Комисията ще предложи **инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации**, за да се осигури структурно решение за гарантиране на наличност и свободно движение на хора, стоки и услуги при евентуални бъдещи кризи. Този инструмент следва да гарантира по-голям обмен на информация, координация и солидарност, когато държавите членки приемат мерки, свързани с кризата. Той ще спомогне за смекчаване на отрицателното въздействие върху единния пазар, включително чрез осигуряване на по-ефективно управление. С него също така следва да се изгради механизъм, чрез който Европа да може да се справи с критичния недостиг на продукти чрез увеличаване на наличността на продуктите (напр. определяне и споделяне на стандарти, ускорена оценка на съответствието) и активизира сътрудничеството в областта на обществените поръчки. Той ще бъде приведен в съответствие със съответните инициативи в областта на политиката, като например предстоящото предложение за създаване на Европейски орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации и предстоящия план за действие при извънредни ситуации в областта на транспорта и мобилността, както и съответната международна практика, насочена към справяне с извънредни ситуации или осигуряване и ускоряване на наличността на продукти от първа необходимост.

Фигура 2 Ключови елементи на инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации

Добре функциониращ единен пазар за ускоряване на възстановяването

Изминалата година затвърди необходимостта от премахване на все още съществуващите и значими пречки, които възпрепятстват доброто функциониране на единния пазар¹⁷. Стремешът към добре функциониращ единен пазар изисква сериозни усилия в много области:

- Непрестанно управление на ефективното спазване на съществуващите правила на единния пазар.
- Непрекъснати инвестиции за задълбочаване на интеграцията в области, които предлагат най-големи възможности.

¹⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/speech_21_745.

¹⁷ Вж. SWD(2020) 54 final и SWD(2021) 351, Годишен доклад за единния пазар за 2021 г.

- Адаптиране на съществуващите подходи на политиката, когато това е оправдано.
- Нови стратегии, когато е необходимо (напр. съпътстващи двойния преход).

Въпреки че Комисията ще извършва периодични оценки на основните пречки в рамките на всяка екосистема като част от нейния годишен доклад за единния пазар, секторът на услугите заслужава особено внимание поради своя размер¹⁸, взаимодействието със стоките и неговия междоекосистемен характер.

Полагат се нови усилия за преодоляване на ограниченията и пречките, по-специално чрез **Работна група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар (SMET)**¹⁹ и други свързани с този проблем действия²⁰. През последните години напредъкът в няколко ключови области е твърде бавен, по-специално в сферата на услугите. Цялостното прилагане на **Директивата за услугите** ще гарантира, че държавите членки спазват своите съществуващи задължения, включително задължението за нотифициране, за да се набележат и премахнат нови потенциални пречки;

Бизнес услуги като тези, свързани с инженерството, архитектурата, ИТ и правните услуги, допринасят до 11 % от БВП на ЕС и са основни фактори за конкурентоспособността на предприятията. Те обаче срещат трудности в лицето на рестриктивни национални правила, като например строги изисквания за влизане и упражняване на дейност²¹. Макар европейските стандарти за стоки да предоставиха големи ползи за дружествата и потребителите, като спомогнаха за повишаването на качеството и безопасността, за подобряването на прозрачността, за намаляването на разходите и за отварянето на пазарите за предприятията, европейските стандарти за услуги са едва около 2 % от всички стандарти. Със стандартите за услуги се определят технически изисквания, например нива на качество, изпълнение, оперативна съвместимост, опазване на околната среда, опазване на здравето или безопасност. Те могат да повишат доверието на потребителите и да интегрират допълнително европейските пазари на услуги. Те могат да спомогнат за преодоляване на пречките, свързани с редица национални изисквания за сертифициране. Комисията ще разгледа какви са предимствата от наличието на **законодателно предложение за уреждане на ключови бизнес услуги, подкрепени от хармонизирани стандарти**, като се започне с оценка на най-подходящите области на бизнес услуги, в които хармонизираните стандарти биха могли да имат добавена стойност²².

Макар законодателството на ЕС да гарантира набор от задължителни права и условия на труд, които да се прилагат за командированите работници в целия ЕС, коментарите, получени от заинтересованите страни, систематично сочи за наличие на административни трудности при **командирането на работници**. За дружествата може да е се окаже

¹⁸Той представлява 70 % от БВП на ЕС и равностоен дял от заетостта.

¹⁹SMET е форумът на високо равнище, на който Комисията и държавите членки съвместно търсят решения за преодоляване на пречките пред единния пазар, произтичащи от недостатъци в правоприлагането или изпълнението. През тази първа година работната група изигра важна роля в оценката на мерките на държавите членки по въпросите, свързани с границите и мерките за ограничаване на пътуванията, които ограничават и свободното движение в рамките на ЕС.

²⁰SWD(2021) 351, Годишен доклад за единния пазар за 2021 г., приложение I.

²¹SWD(2021) 351, Годишен доклад за единния пазар за 2021 г. и COM(2020) 93.

²²За да бъдат определени приоритетните области, ще бъде извършен задълбочен анализ на потенциала на хармонизираните стандарти за улесняване на трансграничните дейности, възможностите и отварянето на пазарите и цялостните икономически ползи, включително за МСП и жените предприемачи. Въздействието върху условията на труд и правата на работниците ще бъде подложено на задълбочено разглеждане.

трудно изпращането на инженери или технически персонал в предприятия или крайни потребители в друга държава членка, например в строителството. Комисията ще продължи да работи с държавите членки, за да гарантира правилното транспониране и прилагане на Директивата относно командироването на работници²³. Без да излага на риск нормативната уредба и закрилата на работниците, които директивата гарантира, Комисията ще работи съвместно с държавите членки за изготвянето на **общ формуляр в електронен формат** за декларирането на командироването на работници. Този единен цифров формуляр би могъл първоначално да бъде въведен доброволно.

Кризата също така подчерта значението на ефективния **надзор на пазара**, тъй като на органите на държавите членки се налага да се справят с по-голям брой несъответстващи и опасни продукти. Това важи по-специално за някои лични предпазни средства и медицински изделия, които са обект на голямо търсене. Ето защо укрепването на координацията, инвестициите, ресурсите и цифровизацията на органите – както в рамките на единния пазар, така и по границите на Съюза – е приоритет.²⁴ Комисията ще подкрепя и насърчава органите за надзор на пазара, за да ускорят **цифровизацията на проверките на продуктите и събирането на данни**, както употребата на най-съвременните технологии за проследяване на несъответстващи със стандартите и опасни продукти, както е обявено в Плана за действие за изпълнение на единния пазар. Инвестирането в цифровизацията на информацията за безопасността на продуктите и съответствието също е важно за подобряване на проследимостта и контрола на продукти, предмет на търговия. Освен това е необходимо специално изграждане на капацитет, за да се осигурят ефективни и ефикасни проверки.

Като основен двигател на иновациите в различните екосистеми МСП трябва да бъдат взети под внимание при всички действия по настоящата стратегия. Това е отразено хоризонтално чрез повишено внимание към нормативната тежест в рамките на преразгледания подход на Комисията за по-добро регулиране: чрез въвеждането на принципа на отмяна на предишни тежести при въвеждане на нови, адаптиран към създаването на политики в ЕС, той заостря вниманието на разработващите политиките към последиците и разходите от прилагането на законодателството, особено за МСП²⁵.

В стратегията за МСП Комисията подчерта необходимостта от повишаване на справедливостта в отношенията между предприятията в подкрепа на МСП, които поради асиметрията в преговорните позиции с по-големите организации са изправени пред повишен риск да бъдат подложени на нелоялни бизнес практики и условия както онлайн, така и офлайн. По-конкретно кризата успя да извади наяве значението и необходимостта от **електронната търговия**. За първи път законодателният акт за цифровите услуги предлага общ набор от правила относно задълженията на посредниците и отчетността в рамките на единния пазар, което ще разкрие възможности за всички предприятия, включително МСП, и ще гарантира високо равнище на защита на всички потребители. Подобно на това в законодателния акт за цифровите пазари се предлагат хармонизирани правила за определяне и забрана на определени практики от страна на платформите,

²³ COM(2019) 426 final.

²⁴ Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011.

²⁵ COM(2021) 219 По-добро законотворчество: Обединяване на усилията за изготвяне на по-добри закони,

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/better_regulation_joining_forces_to_make_better_laws_en_0.pdf

действащи като цифрови „пазачи на информационния вход“, които биха могли да възпрепятстват или забавят ценни и иновативни услуги да достигнат до потребителите, да гарантират правилното функциониране на единния пазар чрез насърчаване на ефективна конкуренция на цифровите пазари и по-специално на достъпна и справедлива среда на онлайн платформите. Комисията призовава съзаконодателите да ускорят работата с оглед на по-бързото приемане на актовете.

Забавянето на плащанията беше още по-сериозно по време на кризата, което създава допълнителна тежест за МСП. Така наречената **обсерваторията на ЕС за забавените плащания** — механизъм за наблюдение на нелоялните платежни практики²⁶ и анализ как се разпространяват просрочените плащания по веригата на доставки — ще разшири обхвата на настоящата си работа по екосистемата на строителството, за да обхване още повече от тях. За да се справи с нелоялните платежни практики, които изострят проблема със забавянията на плащанията и често водят до продължителни спорове²⁷, Комисията ще разработи и приложи пилотни схеми за алтернативно разрешаване на спорове.

Финансовият натиск и несъстоятелността вероятно ще нараснат през 2021 г., тъй като постепенно се прекратява работата по решенията за смекчаване²⁸. По-специално рискът от свръхзадлъжняване и необходимостта от рекапитализация могат да бъдат много осезаеми за МСП. Увеличаването на случаите на несъстоятелност би могло да окаже значително въздействие върху цели вериги на доставките. Това изисква координация и разработване на мерки, които трябва да бъдат пропорционални на предстоящите предизвикателства. Комисията е решена да мобилизира значителни инвестиции, а прозорецът за МСП в рамките на InvestEU би могъл да доведе до инвестиции в размер на 45 милиарда евро в МСП до края на 2023 г.

За да помогне за справяне с риска, свързан с **платежоспособността** и засягащ МСП, Комисията ще съдейства за обмена на добри практики относно мерки и стимули, предприети от няколко държави членки за насочване на подкрепа към жизнеспособни дружества. Комисията работи по специална капиталова подкрепа за МСП²⁹ чрез финансови продукти на InvestEU и приканва държавите членки да дадат своя принос към усилията в рамките на целия ЕС. REACT-EU предоставя допълнителна целева подкрепа на МСП.

Съществуват редица възможности за държавите членки да предоставят капиталова подкрепа **по линия на националните схеми за подпомагане** с цел засилване на платежоспособността и растежа на иновативни МСП и дружества със средна пазарна капитализация в съответствие с правилата за държавна помощ, включително временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на COVID-19. Например те включват схеми за предоставяне на публични гаранции на частни инвестиционни фондове въз основа на идеята държавата да предоставя гаранция за

²⁶Една от първопричините за забавянето на плащанията.

²⁷Според Обсерваторията екосистемата на строителството на ЕС има най-дългата продължителност на споровете в света (средно 20 месеца за разрешаване на спор).

²⁸Според направените оценки 11,4 % от всички дружества вероятно ще „излязат“ на публичните пазари с преустановяването на подкрепата, ако не успеят да получат достъп до нови източници на кредитиране. SWD(2021) 351, Годишен доклад за единния пазар за 2021 г.

²⁹В съответствие с член 3, параграф 1, буква ж) от Регламента за InvestEU те са били неблагоприятно засегнати от кризата с COVID-19 и все още не са били в затруднено положение по отношение на държавната помощ в края на 2019 г.

привличане на частно финансиране, вместо да предоставя собствен капитал. Друг вариант е държавите членки да могат да решат да предоставят определени възстановими инструменти, които по-късно могат да бъдат преобразувани в безвъзмездни средства, в зависимост от възстановяването на дружествата и тяхната способност за изплащане.

Комисията ще продължи да отбелязва напредък в изграждането на единен капиталов пазар. Например Комисията ускорява работата по капиталовото финансиране за МСП, включително разширяване на подкрепата за разрастващия се капитал, стратегическите инвестиции и първоначалното публично предлагане (ППП). Тази работа ще доведе до инвестиции в екологични и цифрови технологии на всички етапи от живота на МСП – от стартиращите предприятия до етапа на растеж и разрастване, както и до излизането на публичните пазари. Нов публично частен фонд за първоначално публично предлагане ще подкрепя МСП и дружествата със средна пазарна капитализация чрез и извън процеса на обявяване³⁰. Групата на ЕИБ ще публикува покани за участие на заинтересовани екипи за управление на фондове през втората половина на 2021 г.

Данъчното облагане също играе решаваща роля за гарантирането на справедливост и растеж: в предстоящото съобщение „Данъчно облагане на предприятия през 21-ви век“ ще бъдат определени конкретни планове за подкрепа и на двете цели, включително конкретни мерки за МСП.

Политиката на ЕС в областта на конкуренцията играе ключова роля за поддържането на еднакви условия на конкуренция и е едно от най-големите ни предимства за гарантиране на единния пазар, който подкрепя предприятията да въвеждат иновации и да се разрастват. Запазването на конкуренцията на единния пазар допринася за адаптивността и конкурентоспособността на нашите дружества на световните пазари. Комисията ще продължи също така да наблюдава прилагането на Временната рамка за мерки за държавната помощ (чийто срок на действие е удължен до края на 2021 г.) и изпълнението на мерките за държавна помощ, свързани с COVID-19, с оглед на постепенно премахване на мерките за подкрепа при кризи, когато ситуацията позволява това, като същевременно се избягват ефектите на срутване.

КЛЮЧОВИ ДЕЙСТВИЯ	СРОК
Инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации	1-во тримесечие на 2022 г.
Годишен доклад за единния пазар	Годишно
Евентуален общ формуляр/образец за деклариране на командироването на работници	1-во тримесечие на 2022 г.
Засилване на надзора на единния пазар на ЕС и вносни продукти	4-то тримесечие на 2022 г.
В рамките на InvestEU работата по капиталовата подкрепа и капиталовото финансиране в подкрепа на МСП	Текуща

³⁰Public-Private Fund to support the EU IPO Market for SMEs (Публично-частен фонд в подкрепа на пазара на ЕС за ППП за МСП) – проучване на Европейската комисия, достъпно на адрес: https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities_en; в него се казва, че публично-частен фонд за първоначално публично предлагане с публични инвестиции в размер на около 740 млн. евро би могъл да увеличи ППП на МСП и дружествата със средна пазарна капитализация в Европа с 10 %.

4. СПРАВЯНЕ СЪС ЗАВИСИМОСТИТЕ: ОТВОРЕНА СТРАТЕГИЧЕСКА АВТОНОМНОСТ НА ПРАКТИКА

Отвореността към търговията и инвестициите е сила и източник на растеж и устойчивост за ЕС като най-голям вносител и износител. Независимо от това, пандемията от COVID-19 негативно засегна световните вериги на доставки и доведе до случаи на недостиг в Европа. Както беше подчертано в промишлената стратегия за 2020 г., ЕС трябва да подобри своята отворена стратегическа автономност в редица ключови области ³¹.

Кризата допълнително подчерта нуждата от засилване на **способността на ЕС да посреща кризи и да действа според обстоятелствата**. Нарушенията по веригата на доставки в системата на здравеопазването ни изправиха пред особено големи предизвикателства в резултат от съчетанието на рязко повишено търсене и недостиг на ресурси и работна сила, независимо от изпреварващата реакция на ЕС да гарантира, че (глобалните) транспортните коридори и веригите на доставки са възможно най-отворени и сигурни. По-скорошните предизвикателства, например недостигът на полупроводници в автомобилната промишленост, откритиха факта, че Европа е изправена и пред други специфични зависимости. Пандемията ускори придобиването на такава осведоменост и накара държави като Съединените щати³² да преосмислят позицията си в световните вериги за създаване на стойност.

ЕС също притежава своите силни страни и капацитет. Както ЕС се сблъсква със зависимости, така и други държави зависят от ЕС („обратни зависимости“). Взаимните зависимости могат да бъдат елемент, осигуряващ стабилност в световните вериги за създаване на стойност. ЕС споделя със своите партньори и зависимост от чужди държави („обща зависимости“). Посочените елементи създават възможности за изграждане на сътрудничество с партньори със сходни възгледи, за да се намерят взаимноизгодни решения.

Съпоставяне на нашите стратегически зависимости и капацитети

Някои нарушения на доставките изненадаха Европа и посочиха нуждата от **по-добро разбиране на източниците на стратегическите зависимости**, на това как могат да се развият в бъдеще и в каква степен могат да доведат до уязвимост на Европа. Подобни стратегически зависимости засягат основните интереси на ЕС, по-специално здравеопазването³³, сигурността и безопасността и достъпа до ключовите ресурси и технологии, необходими за екологичния и цифровия преход.

В отговор на искането от страна на Европейския съвет Комисията направи анализ „отдолу нагоре“ въз основа на данни за търговията, който предоставя първите изводи за обхвата на разглежданите въпроси. От 5200 продукта, внасяни в ЕС, анализът определя 137 от тях (които представляват 6 % от стойността на общия внос на стоки) в чувствителни екосистеми, от които ЕС е силно зависим – главно в енергоемки промишлени отрасли

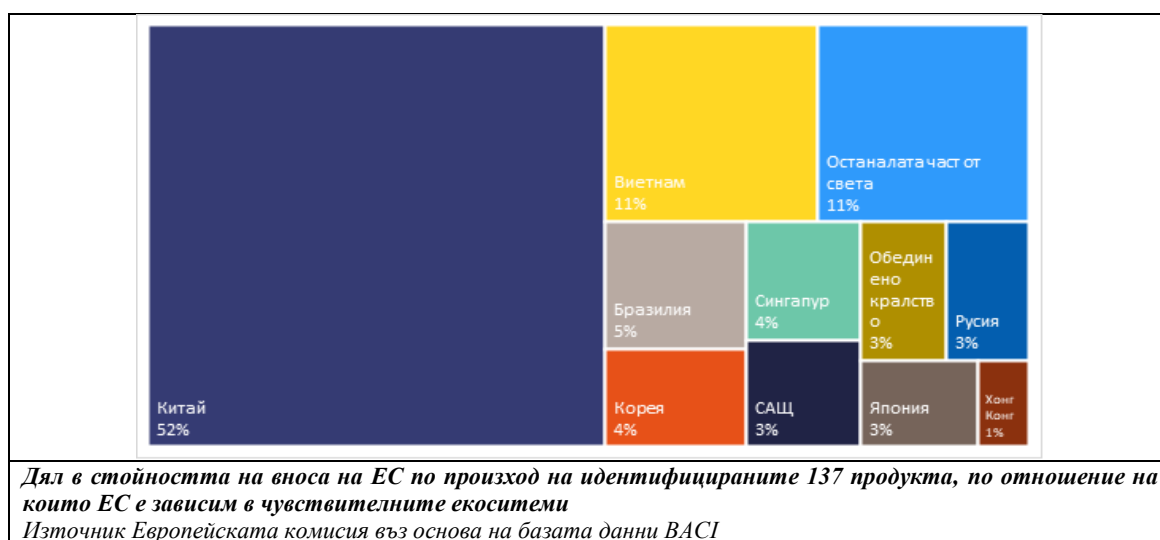
³¹ В доклада на Комисията за стратегическите перспективи от 2021 г. ще бъде представена дългосрочна и всеобемна перспектива за подсилване на отворената стратегическа автономност на Европа.

³² „Executive Order on America’s Supply Chains“ („Указ относно веригите на доставки на Америка“)

³³ Фармацевтичната стратегия за Европа предвижда действия за преодоляване на тези проблеми по отношение на доставката на лекарства (COM/2020/761)

(напр. суровините³⁴) и екосистемата на здравеопазването (напр. активните съставки на лекарствата) както и по отношение на други продукти от значение за екологичния и цифровия преход.

Около половината от тези продукти, от които Европа е в зависимост, са с произход от Китай, следван от Виетнам и Бразилия. 34 продукта обаче (представляващи 0,6 % от стойността на общия внос на ЕС) се потенциално по-уязвими, като се има предвид техния възможно слаб потенциал за по-нататъшна диверсификация и заместване с продукти, произведени в ЕС. Около 20 от тези продукти са суровини и химикали, които са част от екосистемата на енергоемките промишлени отрасли, като по-голямата част от останалите продукти спадат към екосистемата на здравеопазването (например активните фармацевтични съставки и други свързани със здравеопазването продукти). Анализът също показва предизвикателства и зависимости в областта на напредналите технологии - например при облачните изчисления и микроелектрониката, които са свързани в преобладаваща степен с пазарната структура в световен мащаб.

Анализът подчертава вероятността от вътрешни зависимости в рамките на единния пазар, свързана с концентрацията на дейности на равнището на отделните дружества. В подобни случаи политиките в областта на конкуренцията на ЕС могат да изиграят основна роля в преодоляването на възможните рискове, свързани с подобни вътрешни зависимости, като гарантират, че пазарите остават отворени и конкурентни.

Работният документ на службите на Комисията,³⁵ който придружава настоящата актуализация, съдържа шест задълбочени прегледа на стратегическите области, т.е. **суровините, акумулаторните батерии, активните фармацевтични съставки, водорода, полупроводниците, компютърните технологии в облак и периферните технологии** и предлага допълнителна информация за причините за стратегическите зависимости и тяхното въздействие. Комисията ще работи с държавите членки, промишлеността и социалните партньори, включително с помощта на промишления

³⁴ До лятото на 2021 г. Комисията ще публикува допълнителен подробен анализ за веригите на доставки от критично значение за енергийния сектор. Този анализ показва, че непреработените и преработените материали от критично значение са незаменими за гарантирането на енергийната сигурност и успеха на прехода към чиста енергия.

³⁵ Работен документ за службите на Комисията за стратегическите зависимости и капацитети, SWD(2021) 352.

форум или чрез структуриран диалог по въпросите на сигурността на доставките на лекарства и³⁶ фармацевтичната стратегия, за да задълбочи настоящия анализ и да работи за преодоляването на идентифицираните стратегически зависимости.

Комисията ще сложи началото на **втората фаза на задълбочените прегледи** на потенциалните зависимости в ключови области, включително при продуктите, услугите или технологиите с ключова роля в двойния преход, например възобновяемите източници на енергия, съхранението на енергия и киберсигурността. Освен това, с помощта на системата за наблюдение на Обсерваторията на критичните технологии на Комисията³⁷ и на процеса на периодически преразглеждане ще се обхванат както настоящите зависимости, така и рисковете от бъдещи (технологични) зависимости.

Изграждане на инструментариум за намаляване и предотвратяване на стратегическите зависимости

В повечето случаи промишлеността е в най-добра позиция, благодарение на корпоративните политики и решения, да подобри устойчивостта и да ограничи зависимости, които могат да доведат до уязвимост, включително посредством диверсификация на доставчиците, засилена употреба на вторични суровини и заместване с други изходни материали. Съществуват обаче и ситуации, в които концентрацията на производството или набавянето на суровини в един-единствен географски регион води до липсата на алтернативни доставчици.

В областите от стратегическо значение, Комисията идентифицира мерките в сферата на публичните политики, които могат да подкрепят усилията на промишлеността да преодолее зависимостите и да развие нуждите си от стратегически капацитет: Диверсификация на доставките и търсенето, която разчита на различни търговски партньори, винаги когато това е възможно, но също и създаване на запаси и самостоятелно предприемане на действия, винаги, когато е необходимо. Подобни мерки следва като цяло да се основават на **комбинация от действия**, точно насочени към нуждите и идентифицираните рискове на екосистемата и пропорционални на тези нужди и рискове. Комисията ще работи в тясно сътрудничество със съответните заинтересовани страни, за да идентифицира мерките, с които да подкрепи позицията на ЕС в световните вериги на създаване на стойност, включително чрез укрепване и диверсифициране на външната търговия и създаване на нови възможности и за държави с ниски и средни доходи. По-кръговата икономика и подобрената ресурсна ефективност също спомагат за намаляване на зависимостите и укрепване на устойчивостта. Освен това, тези мерки ще позволят на ЕС да укрепва своя собствен капацитет, да надгради върху постиженията на напълно функциониращия единен пазар и отворените и конкурентоспособни пазари. ЕС ще използва привилегированите си отношения с най-близките си съседи, по-специално с онези, които вече участват в регулаторното сближаване с ЕС.

Както посочва в своя „Преглед на търговската политика“³⁸, Комисията ще работи за диверсифициране на международните вериги на доставки и **ще се стреми към международни партньорства** за повишаване на готовността.

³⁶ https://ec.europa.eu/health/human-use/strategy/dialogue_medicines-supply_bg.

³⁷ COM(2021) 70, План за действие относно синергии между гражданската, отбранителната и космическата промишленост.

³⁸ COM(2021) 66.

В областите на обща зависимост със своите партньори³⁹ ЕС може да реши да обедини ресурси и да изгради по-силни и по-разнообразни алтернативни вериги на доставки с нашите най-близки съюзници и партньори Трансатлантическите отношения, политиката на разширяване и на съседство са крайъгълни камъни на усилията, каквито са и споразуменията за свободна търговия с други партньори и търговски блокове. Що се отнася до първото, предложеният Съвет по търговия и технологии ЕС–САЩ би могъл да предостави платформа за сътрудничество.

Комисията също така ще проучи допълнително обратните зависимости и ще набележи областите, в които други държави зависят от ЕС. По-задълбоченото разбиране на тези взаимозависимости може да допринесе за по-доброто информиране на политическия отговор на ЕС.

Комисията ще продължи да подкрепя **промишлените съюзи** в стратегически области, в които тези съюзи са определени като най-добрият инструмент за ускоряване на дейности, които иначе не биха се развили, и където те спомагат за привличането на частни инвеститори за обсъждане на нови бизнес партньорства и модели по открит, прозрачен и изцяло в съответствие с правилата за конкуренцията начин и където те имат потенциал за иновации и създаване на работни места с висока стойност. Комисията ще продължи да обръща особено внимание на приобщаващия характер на съюзите по отношение на новосъздадените предприятия и МСП. Подобни съюзи следва да допълват публично-частните партньорства⁴⁰ и да предоставят широка и отворена платформа за създаване на стратегически пътни карти и ефективна координация на планове за инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и иновации в областта на технологиите в конкретни екосистеми. Комисията вече е стартирала създаването на промишлени съюзи в три от шестте области, които са обект на задълбочен преглед в настоящото съобщение: суровините, акумулаторните батерии и водорода.

Въз основа на посочения положителен опит Комисията подготвя стартирането на двата съюза, които вече бяха обявени в новата промишлена стратегия, а в областта на цифровите технологии – в съобщението относно цифровото десетилетие: **Алианс за процесори и полупроводникови технологии** и **Алианс за промишлени данни, периферни технологии и услуги в облак**. Като обединяват широк кръг заинтересовани страни, алиансите ще помогнат да се постигнат ключовите цели на политиката на ЕС в областта на микроелектрониката и ще засилят позицията на промишлеността на Европа на световния пазар за изчисления в облак и периферни изчислителни технологии, по-специално като отчитат тенденцията към засилване на разпределението и децентрализацията на капацитета за обработка на данни и на необходимостта да се създаде федерирана и независима от доставчика среда за изчисления в облак.

³⁹ Например при анализа на чувствителни екосистеми бяха идентифицирани около 20 продукта, внасяни от Китай, от които както ЕС, така и САЩ са силно зависими (включително в здравеопазването, енергоемките отрасли, възобновяемите енергийни източници и цифровите/електронните екосистеми). Същото важи и за други близки търговски партньори на ЕС.

⁴⁰ Включително партньорствата по стратегическите програми за научни изследвания и иновации по „Хоризонт Европа“, подкрепяни от промишлеността и държавите членки, които изграждат основата за пътни карти за промишлените технологии в рамките на ЕНП (COM(2020) 628), стр. 10. В програмата „Хоризонт Европа“ са предложени 49 публично-частни партньорства и почти 25 милиарда евро принос от ЕС, чиято цел е мобилизирането на поне същата сума от частни партньори и държави членки.

Комисията обмисля също така подготовката на: i) **Алианс за ракети-носители**, който да обедини всички – големи и малки – участници, за да работят за конкурентоспособен в световен мащаб, икономически ефективен и автономен достъп на ЕС до космическото пространство; както и ii) **Алианс за авиация с нулеви емисии**, за да се гарантира готовността на пазара за революционни конфигурации на въздухоплавателните средства (напр. водородни, електрически), да се мобилизират съществуващите инвестиции в рамките на инициативата „Чисто небе“ и да се допринесе за постигането на целта на Европа за неутралност по отношение на климата до 2050 г., като се работи при пълно взаимно допълване с Алианса за възобновяеми и нисковъглеродни горива⁴¹, чието създаване се разглежда понастоящем.

Комисията ще продължи да подкрепя усилията на държавите членки за обединяване на публичните ресурси чрез **важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ)** в области, в които пазарът сам по себе си не може да осигури революционни иновации, какъвто беше случаят в областта на акумулаторните батерии⁴² и микроелектрониката⁴³. Държавите членки и дружествата съвместно изразиха интерес да участват в още ВПОИ, като например облачни технологии от следващо поколение, водород, нисковъглеродна промишленост, фармацевтични продукти и втори ВПОИ относно авангардните полупроводници. Комисията ще разгледа внимателно тези планове за проекти и, когато критериите са изпълнени, ще ги подкрепя, докато достигнат зрялост. В подходящи случаи, като например в случая на акумулаторните батерии, промишлените съюзи могат да помогнат за подготовката на такива ВПОИ.

Бюджетът на ЕС може също така да подкрепя инвестиции в области от стратегическо значение. Например националните планове за възстановяване и устойчивост могат да включват принос към раздел „Държави членки“ в рамките на програмата InvestEU и държавите членки биха могли да използват част от националните си средства, за да инвестират в тези сектори.

Стратегическите зависимости могат да окажат **особено тежко въздействие върху МСП**: по-високи разходи за прехода, липса на жизнеспособни общности от стартиращи предприятия и иновативни по-малки доставчици. През 2021 г. Европейската платформа за сътрудничество между клъстерите и мрежата „Enterprise Europe“, които ще разполагат с общ бюджет от 61 милиона евро по програмата за единния пазар, ще предприемат засилени действия с цел да подпомогнат МСП да преодолеят смущенията на пазара и уязвимостта или да диверсифицират дейността си, като ги свържат с нови местни и трансгранични партньори. Цифровите решения, като например пространствата за данни за промишленото производство, също ще доведат до по-гъвкави вериги на доставки.

Глобалното лидерство в технологиите върви ръка за ръка с **лидерството при определянето на стандарти** и осигуряването на оперативна съвместимост. Сближаването в глобален мащаб, което се основава на едни и същи международни стандарти, помага за намаляване на разходите за адаптиране и укрепва веригите за създаване на стойност както в ЕС, така и в световен мащаб. За да може ЕС да запази влиянието си при определянето на световни стандарти, неговата система за стандартизация, която е ядрото на единния пазар, трябва да функционира гъвкаво и ефикасно. Независимо дали става въпрос за водород, акумулатори, разположени в морето вятърни електрогенериращи инсталации, безопасни

⁴¹ COM(2020) 789 Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност

⁴² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/IP_21_226.

⁴³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_18_6862.

химикали, киберсигурност или космически данни, нашата промишленост се нуждае от европейски и международни стандарти, които своевременно да залегнат в основата на двойния преход. Установяването на водеща роля в световен мащаб по отношение на тези ключови приоритетни стандарти също е от решаващо значение за конкурентоспособността и устойчивостта на промишлеността на ЕС.

Комисията ще представи **стратегия за стандартизацията**. Това ще позволи да се заеме по-категорична позиция по отношение на европейските интереси в областта на стандартизацията (в ЕС и навсякъде по света) и да се работи открито с други в определени области от взаимен интерес (напр. със САЩ и Канада относно законосъобразното и етично използване на ИИ). В този контекст Комисията ще прецени дали за постигането на тези цели са необходими изменения на Регламента относно стандартизацията. Съвместна работна група между Комисията и европейските организации по стандартизация (ЕОС) ще определи съгласувани решения за бързо приемане на стандартите, определени като изключително важни. Комисията ще обърне особено внимание и на предвиждането на нуждите от стандартизация, които подпомагат двойния преход на промишлените екосистеми.

Европейските предприятия трябва да се възползват от еднакви условия на конкуренция в световен мащаб и на единния пазар. ЕС трябва да продължи да води твърда политика в областта на конкуренцията и търговията срещу нелоялните и принудителните практики, като същевременно насърчава международното сътрудничество за решаване на общи глобални проблеми. Във връзка с настоящото съобщение Комисията предлага правен инструмент за справяне с възможните **нарушаващи конкуренцията последици от чуждестранните субсидии** върху единния пазар. Тя ще гарантира, че субсидиите, които биха могли да нарушат конкуренцията, предоставяни от чуждестранни правителства на предприятия, които желаят да придобият дружество от ЕС или да участват в процедури за възлагане на обществени поръчки, вече няма да бъдат оставяни без проверка. Комисията ще продължи да работи заедно с нашите търговски партньори по отношение на промишлените субсидии, нарушаващи конкуренцията.

Публичните разходи за обществени поръчки възлизат на 14 % от БВП на ЕС всяка година. Европейската рамка за обществените поръчки може да помогне да се повиши конкурентоспособността на дружествата, включително чрез използването на стратегически критерии, по-специално за екологосъобразни, социални и иновационни обществени поръчки, като същевременно се гарантира прозрачност и конкуренция. Важно е също така да се увеличат обществените поръчки за иновации в областта на цифровите решения и в обществените поръчки за научноизследователска и развойна дейност⁴⁴. Освен това, Комисията ще разработи **насоки за ефективно използване на обществените поръчки за повишаване на устойчивостта на основните екосистеми** чрез използване на инструментариум за подпомагане на купувачите от публичния сектор да идентифицират и преодоляват стратегическите рискове и да диверсифицират базата от доставчици .

⁴⁴Равнището на недостига на инвестиции в обществени поръчки за иновации в Европа в сравнение с нейните основни търговски партньори е най-високо в цифровите решения и в обществените поръчки за НИРД (съответно 3 и 5 пъти по-голям недостиг на инвестиции).

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/final-report-available-benchmarking-innovation-procurement-investments-and-policy-frameworks-across>

Ключови действия	ГРАФИК
Приемане на предложение за справяне с възможното нарушаване на конкуренцията на единния пазар вследствие на чуждестранните субсидии	Май 2021 г.
Периодичен преглед на стратегическите зависимости и наблюдение на рисковете, свързани със стратегическите зависимости	От 2021 г.
Проучване на международни партньорства и сътрудничество за справяне със стратегическите зависимости	От 2021 г.
Създаване на съюзи за процесори и полупроводникови технологии, за промишлени данни, периферни изчисления и изчисления в облак	Второто тримесечие на 2021 г.
Засилени действия във връзка с нарушаването на веригата за доставки на МСП и уязвимостта ѝ	Четвърто тримесечие на 2021 г.
Приемане на стратегия за стандартизация	Трето тримесечие на 2021 г.
Насоки за установяване и справяне със стратегическите зависимости чрез обществени поръчки	Първо тримесечие на 2022 г.

5. УСКОРЯВАНЕ НА ДВОЙНИЯ ПРЕХОД

Стратегията за промишлеността до 2020 г. включваше списък с действия в подкрепа на екологичния и цифровия преход на промишлеността на ЕС, много от които вече се изпълняват⁴⁵, но пандемията засегна драстично скоростта и мащаба на тази трансформация. Сега е по-ясно от всякога, че дружествата, които се стремят към устойчивост и цифровизация, имат по-големи шансове да успеят, отколкото останалите. Ето защо цифровата трансформация на предприятията е една от четирите основни посоки на „Цифровия компас“⁴⁶.

Съвместно създаване на пътища за преход в съответните промишлени екосистеми

Годишният доклад за единния пазар за 2021 г.⁴⁷ представя първи анализ на предизвикателствата, пред които са изправени **14 промишлени екосистеми**, както са установени до момента, но и на вече предприетите инициативи за преобразуване за постигане на двойния преход и повишаване на устойчивостта. Като илюстративен пример в работния документ на службите на Комисията⁴⁸ относно чистата и конкурентоспособна европейска стомана се разглежда подробно какво означават екологичният и цифровият преход за този конкретен сектор и се обяснява как мерките на политиката на ЕС подпомагат промишлеността при осъществяването на прехода.

Когато е необходимо, анализите могат да послужат за създаването в партньорство с промишлеността, публичните органи, социалните партньори и други заинтересовани страни **на пътища за преход** за екосистемите. Пътищата за преход ще предложат по-добро разбиране отдолу-нагоре на мащаба, разходите, дългосрочните ползи и условията

⁴⁵SWD(2021) 351, Годишен доклад за единния пазар за 2021 г., раздел 3 и приложение II.

⁴⁶ COM(2021) 118 final.

⁴⁷ SWD(2021) 351, Годишен доклад за единния пазар за 2021 г., приложение III.

⁴⁸ SWD(2021) 353, Към конкурентна и чиста европейска стомана.

на необходимите действия за подпомагане на двойния преход за най-важните екосистеми, което ще доведе до план, който може да бъде задействан в полза на устойчивата конкурентоспособност. В плана трябва да се отчита съответният принос, например пътните карти за промишлените технологии, обявени в Съобщението относно европейското научноизследователско пространство⁴⁹, както и приносът, разработен в рамките на Плана за действие относно полезните взаимодействия между гражданската, отбранителната и космическата промишленост⁵⁰.

Трябва да се даде приоритет на екосистемите и секторите, които са изправени пред най-големите предизвикателства за постигане на целите в областта на климата и устойчивостта, които приемат цифровата трансформация и чиято конкурентоспособност зависи от тези цели —например енергоемките отрасли (включително химическата и стоманодобивната промишленост)⁵¹ и строителството, както и секторите, които са силно засегнати от кризата, които биха имали полза двойният преход да бъде ускорен, за да се стимулира възстановяването им (като туризма и мобилността⁵²).

Подкрепа на икономическите аргументи за екологичния и цифровия преход

Промислеността на ЕС прие предизвикателствата и възможностите, свързани с двойния преход. Тя е готова да инвестира, но призовава за предвидимост и реална икономическа обосновка с последователна и стабилна регулаторна рамка за достъп до капацитет и инфраструктура, финансиране на иновациите и внедряването, за суровини и декарбонизирана енергия, за мерки от страна на търсенето за неутрални по отношение на климата и кръгови продукти, както и за подходящи умения. Изброените елементи са необходими за конкурентния преход.

Непосредствената възможност на ЕС да подкрепи този икономически сценарий се корени в усилията му за **възстановяване**. Бюджетът на ЕС и NextGenerationEU, и по-специално Механизмът за възстановяване и устойчивост, следва да се използват като трамплин за ускоряване на възстановяването в Европа и за засилване на ангажмента за екологичния и цифровия преход. Като отчита значимостта на тези инструменти в държавите членки, необходимостта от много големи инвестиции и потенциала им за създаване на работни места и растеж и извличане на ползи от екологичния и цифровия преход, Комисията настоятелно насърчава държавите членки да включат в националните планове за възстановяване и устойчивост инвестиции и реформи в ограничен брой водещи области⁵³. Понастоящем Комисията извършва внимателна оценка на националните планове и ще наблюдава тяхното изпълнение, за да гарантира по-специално, че поне 37 % от финансирането са предназначени за екологосъобразни инвестиции, а най-малко 20 % – за цифровизацията. Много национални планове за възстановяване и устойчивост ще насочат финансирането към екологосъобразни и цифрови инвестиции на МСП. Фондовете на политиката на сближаване за периода 2021—2027 г. ще бъдат преимуществено

⁴⁹ COM(2020) 628 final, Ново ЕНП за научни изследвания и иновации.

⁵⁰ COM(2021) 70 final, План за действие относно синергии между гражданската, отбранителната и космическата промишленост.

⁵¹ Следва да се развият полезни взаимодействия между пътищата за преход и индикативните доброволни пътни карти, както е предвидено в Регламента за европейското законодателство в областта на климата.

⁵² Като се вземе предвид стратегията за устойчива и интелигентна мобилност (COM(2020) 789 final).

⁵³ Годишна стратегия за устойчив растеж за 2021 г., COM(2020) 575 final. Водещите инициативи са озаглавени: Ускоряване; Саниране; Зареждане и презареждане; Свързаност; Модернизиране; Разрастване; Преквалификация и повишаване на квалификацията.

ориентирани към двойния преход, което ще допринесе за екологичната и цифровата трансформация на икономиката на ЕС.

Плановите за възстановяване и устойчивост предлагат безпрецедентна възможност за обединяване на усилията в **многонационални проекти** за изграждане на цифров и екологичен критичен капацитет. Редица държави членки изразиха намерение да включат многонационални проекти в своите проекти за национални планове. Тези проекти биха могли да ускорят така необходимите инвестиции в области като водорода, коридорите 5G, общите инфраструктура и услуги за данни, устойчивия транспорт, блоковата верига или европейските цифрови иновационни центрове. Комисията извършва оценка на вариантите за ефективен механизъм за ускоряване на изпълнението на такива многонационални проекти, като по-специално дава възможност за евентуално съчетаване на финансиране от държавите членки и ЕС⁵⁴.

Прилагането на правилата в областта на конкуренцията, по-специално правилата за държавна помощ, ще гарантира, че публичните средства за възстановяване не заместват частните инвестиции, а допълнително привличат още такива. Комисията също така извършва **обстоен преглед на правилата на ЕС в областта на конкуренцията**, за да се увери, че те са в състояние да подкрепят екологичния и цифровия преход в интерес на европейците във време, когато глобалната конкурентна среда също се променя из основи. Преразглеждането на **правилата за държавната помощ в областта на околната среда и енергетиката** ще позволи по-добре на държавите членки да подкрепят предприятията да декарбонизират производствените си процеси и да приемат по-екологосъобразни технологии в контекста на Зеления пакт и новата промишлена стратегия. **Правилата за държавна помощ относно ВПОИ** катализират трансграничните инвестиции и спомагат за превръщането им в революционни иновации, там, където пазарът не би поел сам риска, и само там, където положителните ефекти от преодоляването на явна пазарна неефективност надделяват над риска от нарушаване на функционирането на единния пазар. Въпреки че неотдавнашната оценка на съобщението относно ВПОИ показва, че разпоредбите функционират добре, ще са необходими някои целенасочени корекции, включително за допълнително повишаване на тяхната отвореност и улесняване на участието на МСП, както и за предоставяне на насоки относно критериите за обединяване на средства от националните бюджети и програмите на ЕС. Новите насоки за регионална държавна помощ ще дадат възможност на държавите членки да подкрепят най-неблагоприятелстваните региони при наваксването и намаляването на различията, както и регионите, изправени пред предизвикателства в преход или структурни предизвикателства, като същевременно гарантират еднакви условия на конкуренция между държавите членки.

В своята оценка на **Насоките за държавна помощ за широколентови мрежи** Комисията оценява дали тези правила са подходящи за целта и дали съответстват на последните технологични и пазарни нововъведения, така че да могат изцяло да подкрепят амбициите на ЕС по отношение на разгръщането на широколентова инфраструктура в съответствие с целите на политиката, определени, наред с другото, в съобщенията относно обществото на гигабитов интернет и цифровото десетилетие. Освен това текущият преглед на **антитръстовите правила, приложими към хоризонталните споразумения** между дружествата, ще обхване, наред с другото, въпроси, които са от ключово значение за екологичния и цифровия преход, като например споразуменията за

⁵⁴Както беше обявено в съобщението „Цифров компас до 2030 г.“, COM (2021) 118 final.

научноизследователска и развойната дейност, и ще предостави насоки относно т.нар. „споразумения за устойчивост“ и споразуменията за насърчаване на конкуренцията за обмен на данни и за обединяване на данни. По подобен начин текущият преглед на Регламента за групово освобождаване на вертикални споразумения и на насоките относно вертикалните споразумения има за цел да доближи приложимите правила до новите пазарни реалности, по-специално до разрастващата се електронна търговия и продажбите онлайн, и да предостави актуални насоки на предприятията по тези въпроси. **Известието относно определянето на пазара** също е в процес на преразглеждане, като се вземат предвид нови явления като цифровизацията и глобализацията. **С прегледа на търговската политика** Комисията изготви план за търговската политика, за да изпълни пълноценно ролята си в двойния преход. Като част от акцента си върху изпълнението на споразуменията за търговия и инвестиции ЕС ще използва всички вградени възможности за гъвкавост в съществуващите си търговски споразумения, така че те да са подходящи за целта и да отговарят на новите предизвикателства, свързани с екологичния и цифровия преход.

За да подкрепи финансирането на екологосъобразното възстановяване, Комисията подготвя своята **обновена стратегия за устойчиво финансиране** и законодателна инициатива за **устойчиво корпоративно управление**, предвиждаща надлежно усърдие от страна на дружествата. Освен това подкрепата за екологосъобразни инвестиции ще бъде съчетана с разработването на нови стандарти за екологосъобразно финансиране.

Преди лятната ваканция на 2021 г. Комисията ще представи пакета „**Адаптиране към цел 55**“, който ще представи съгласувано преразглеждане на ключовите инструменти на пакета от мерки в областта на климата и енергетиката до 2030 г. с оглед на постигането на неутрална по отношение на климата Европа до 2050 г. Комисията ще представи **механизъм за въглеродна корекция по границите** за избрани сектори с цел по-добро справяне с риска от изместване на въглеродни емисии в пълно съответствие с правилата на СТО. Съществуващите инструменти за справяне с рисковете от изместване на въглеродни емисии на енергоемки отрасли, изложени на конкуренция в световен мащаб, следва да продължат да се използват до въвеждането на напълно ефективни алтернативни механизми. Като се има предвид разнообразието от подходи към ценообразуването на въглеродните емисии в световен мащаб, Комисията ще продължи да се свързва с международните партньори на ЕС, за да намери основания за сътрудничество в тази област.

Програмата „**Хоризонт Европа**“ с всички свои инструменти – партньорствата⁵⁵, Европейския съвет по иновациите и Института за иновации и технологии – ще подкрепя следващото поколение паневропейска иновационна екосистема за екологичен и цифров преход. **Фондът за иновации** ще продължи да предоставя решаваща подкрепа за демонстрирането с търговска цел на иновативни нисковъглеродни технологии в множество сектори. Като част от предложението за преразглеждане на Директивата за СТЕ Комисията обмисля да предложи **европейски подход към договорите за въглеродни разлики**, като използва приходите от СТЕ и допълва други форми на подкрепа по линия на Фонда за иновации.

⁵⁵Обхваща наред с другото чистата стомана, преработвателната промишленост, водорода, акумулаторните батерии, автомобилния транспорт с нулеви емисии, чистия въздушен транспорт, водния транспорт с нулеви емисии, устойчивата застроена среда и усъвършенстваните технологии за производство.

Настоящите инвестиции във възобновяеми енергийни източници, съхранение на енергия, мрежи, междусистемни връзки и трансформация на промишлеността в ЕС са твърде бавни⁵⁶. За да може екологичният преход да доведе до действително устойчива конкурентоспособност, промишлеността се нуждае от достъп до изобилна, достъпна и декарбонизирана електроенергия, като в това отношение са необходими допълнителни усилия. Комисията ще работи с държавите членки за повишаване на тяхната амбиция по отношение на енергията от възобновяеми източници и за рационализиране на процедурите за издаване на разрешения. Лабораторията по география на енергетиката и промишлеността, която е в процес на разработване от Съвместния изследователски център на Комисията в сътрудничество със заинтересованите страни от промишлеността, ще предоставя геопропространствена информация на предприятията и специалистите по планиране на енергийната инфраструктура. Промислените потребители, МСП и общностите могат също така да работят заедно за дългосрочна ценова сигурност за проекти за възобновяема енергия и за подобряване на отпечатъка върху околната среда. През юни 2021 г. Комисията ще разгледа мерки като част от преразгледаната Директива за енергията от възобновяеми източници, за да подкрепи възприемането **на корпоративни споразумения за купуване на електроенергия от възобновяеми източници** и да премахне всички необосновани пречки.

Разрастването на пазара и разширяването в световен мащаб на търсенето на вятърни турбини, слънчеви фотоволтаични панели и интелигентни енергийни технологии е ключова възможност, тъй като по-големият мащаб следва да доведе до по-ниски разходи за енергия както за промишлеността, така и за обществото като цяло. Комисията приветства усилията за увеличаване на производството на тези технологии в ЕС, като например ръководената от промишлеността Европейска инициатива за слънчева енергия. Комисията работи и по мерки за екопроектиране на слънчеви панели, включително евентуални изисквания относно въглеродния отпечатък.

Европейският алианс за **суровините** (ERMA) създава поредица от проекти за веригите на създаване на стойност в областта на редкоземните метали и магнитите, а също и за материалите за съхранение и преобразуване на енергия. Ако всички определени от ERMA проекти бъдат изпълнени, те биха могли да позволят до 2030 г. до 60 % от годишно инсталираните мощности за вятърна енергия в ЕС да разчитат на произвеждани в ЕС магнити от редкоземни метали, а предлагането в ЕС да покрива 20 % от прогнозираното търсене на никел до 2030 г.⁵⁷.

От ключово значение ще бъдат непрекъснатите усилия за устойчиво проектиране на продуктите, **кръгова икономика** и повишено събиране и рециклиране на суровини, както и функциониращ пазар за вторични суровини. Предложението на Комисията за регламент за батериите осигурява иновативна регулаторна рамка за батериите, обхващаща целия им жизнен цикъл.

⁵⁶SWD(2020) 176 final, Оценка на въздействието, придружаваща плана за целите в областта на климата за 2030 г. (таблица 12); Agora-Energiewende & EMBER (2021 г.): The European Power Sector in 2020 (Европейският енергиен сектор през 2020 г.). Последните национални планове в областта на енергетиката и климата показват увеличение от 72 TWh годишно на производството на вятърна и слънчева енергия между 2020 г. и 2030 г., но за постигането на целта от 55 % в областта на климата ще са необходими 93—100 TWh годишно.

⁵⁷Вж. глава 5.1 от SWD(2021) 352 „Стратегически зависимости и капацитет“ за съответните изчисления.

МСП могат да се възползват от екологичния преход, но се нуждаят от съвети и финансова подкрепа, за да се извлекат максимални ползи от него. Мрежата „Enterprise Europe“ вече създава съветници по устойчивостта, които да предоставят специализирани съвети на МСП, като от 2022 г. всички от тях ще бъдат по местата си. Те ще насърчават както иновациите на МСП в декарбонизираното производство на електроенергия, включително използването на слънчеви панели, така и енергийната ефективност. Цифровизацията е от съществено значение и за МСП, така че всички съответни платформи⁵⁸ ще действат заедно, за да подкрепят МСП в техните екосистеми, например като приемат основани на данни бизнес модели и решения срещу киберзаплахи. До 2023 г. програмата „Цифрова Европа“ ще инжектира 310 милиона евро в европейските цифрови иновационни центрове, които ще предлагат на МСП подкрепа на местно равнище в областта на цифровата трансформация и достъп до изпитвания на технологии. През 2021 г. Европейският съвет по иновациите също така ще насочи 1,1 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства и капиталово финансиране, предимно за стартиращи предприятия и иновативни МСП.

Комисията ще работи за засилване на **полезните взаимодействия между устойчивия и цифровия преход**. Цифровите решения, като например **цифровите близнаци** в авангардното производство, могат да спомогнат за оптимизиране на процесите във всички екосистеми. Ръководената от промишлеността **Европейска зелена цифрова коалиция** ще измерва въздействието и ще ускорява внедряването на цифрови решения в ключовите за околната среда сектори. За да изпълни ангажиментите, поети в рамките на цифровия компас⁵⁹, Комисията ще определи допълнителни мерки за постигане на **целта за неутралност по отношение на въглеродните емисии на ИКТ** и за увеличаване на навлизането на цифровите технологии с цел намаляване на екологичния отпечатък на други екосистеми.

Екологичният и цифровият преход не могат да бъдат осъществени без по-широко и по-справедливо споделяне на данни, по-специално с цел оптимизиране на устойчивостта и разработване на иновативни продукти и услуги. За да спомогне за разгръщането на потенциала на данните от дружествата и публичния сектор, през 2021 г. чрез предстоящата програма „Цифрова Европа“ Комисията ще предложи **Закон за данните и ще продължи да подкрепя създаването на секторни „общии европейски пространства на данни“**, при пълно спазване на основните права. На международно равнище ЕС участва в инициативата за съвместно изявление на СТО в преговорите относно електронната търговия с цел оформяне на световните правила за цифровата търговия. За да насърчи развитието на безопасен и надежден изкуствен интелект, на 21 април 2021 г. Комисията представи предложение за регулаторна рамка относно ИИ и преразгледан координиран план относно ИИ.

Инвестициите в умения са важен компонент от инвестирането в хората и ще бъдат от съществено значение за подпомагане на двойния преход и за допринасяне за справедливо възстановяване. Европейската програма за умения подкрепя екологичния и цифровия преход с инициативи като Пакта за умения. Тя спомага за мобилизирането на частния сектор и други заинтересовани страни за повишаване на квалификацията и преквалификация на работната сила в Европа. Пактът подкрепя широкомащабни партньорства в областта на уменията за всяка екосистема, някои от които вече предлагат

⁵⁸Мрежата на Европейския център за цифрови иновации (EDIH), ECCP, EEN и Startup Europe.

⁵⁹ COM(2021) 118 final, Цифров компас до 2030 г.: Европейският път за цифровото десетилетие.

ангажименти за придобиване на умения (автомобилната промишленост, микроелектрониката, авиокосмическата и отбранителната промишленост). Кръглите маси за уменията, организирани от Комисията със съответните заинтересовани страни от всяка екосистема, ще обхванат всички екосистеми до средата на 2021 г. и ще допринесат за разработването и изпълнението на пътищата. Бюджетът на ЕС за периода 2021—2027 г. включва редица инструменти, които могат да подпомогнат повишаването на квалификацията и преквалификацията⁶⁰. Принос може да се очаква и от националните планове за възстановяване и устойчивост, както и от ефективната активна подкрепа за заетостта⁶¹.

КЛЮЧОВИ ДЕЙСТВИЯ	ГРАФИК
Съвместно създаване на пътища за екологичен и цифров преход за съответните екосистеми, като се започне с туризма и енергоемките отрасли	От второто тримесечие на 2021 г.
Действия за насърчаване на споразуменията за купуване на енергия от възобновяеми източници в предложението за преразглеждане на Директивата за енергията от възобновяеми източници	Второто тримесечие на 2021 г.
Разглеждане на европейския подход към договорите за въглеродни разлики в предложението за преразглеждане на Директивата за СТЕ	Второто тримесечие на 2021 г.
Лаборатория по география на енергетиката и промишлеността	От четвъртото тримесечие на 2021 г.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ: ВРЪЩАНЕ НА ПО-СИЛНИ ПОЗИЦИИ БЛАГОДАРЕНИЕ НА ПАРТНЬОРСТВОТА

Новата стратегия за промишлеността от 2020 г. постави основите на индустриална политика, която да подкрепи двойния преход, да направи промишлеността на ЕС по-конкурентоспособна в световен мащаб и да засили стратегическата автономност на Европа. В нея се определя нов промишлен път за Европа, който отговаря на днешните амбиции и на утрешните реалности. Работата по нея все още продължава, като се основава на активите на Европа като дом на промишлеността – нашето многообразие и таланта на нашите граждани, иноваторите и творците, нашите ценности и традиции на социалния пазар. Тази нова промишлена стратегия е предприемаческа по дух и на практика и е валидна както винаги е била.

ЕС, неговите държави членки и промишлеността вече извличат поуки от кризата и са готови да поставят европейската промишленост на нова устойчива конкурентна основа. Това означава прилагане и надграждане на мерките, обявени в пакета за промишлеността от март 2020 г. относно промишлеността, МСП и единния пазар. Това означава също така да се гарантира основният актив на Европа – нейният единен пазар – да се гарантира отворена стратегическа автономност и да се ускорят зеленият и цифровият преход на цялата територия на ЕС. Законодателството, съвместното създаване, инвестициите, партньорствата и международното сътрудничество играят важна роля. Това актуализиране на пакета за промишлената политика ще спомогне за постигането на тези цели.

⁶⁰Напр. Европейският социален фонд, „Еразъм“ или програмата „Цифрова Европа“.

⁶¹Препоръка на Комисията за ефективна активна подкрепа за заетостта (C(2021) 1372 final).

За да бъдат ефективни, тези усилия трябва да бъдат подкрепени от силни партньорства между ЕС, държавите членки, социалните партньори, промишлените и други заинтересовани страни, между и в рамките на промишлените екосистеми, въз основа на открития и приобщаващ промишлен форум на ЕС. За най-важните екосистеми и заедно с други заинтересовани страни форумът ще подкрепя разработването на пътища за преход и анализа на стратегическите зависимости. Той ще насърчава най-добрите практики и решения в рамките на екосистемите и ще определя нуждите от трансгранични инвестиции и възможностите за сътрудничество и възможностите за сътрудничество между тях.

Комисията ще продължи да насърчава политическата ангажираност с промишлената стратегия, като продължи редовния диалог с Европейския парламент и Съвета.

ЕС ще се стреми към международно сътрудничество, когато това е възможно, за изграждане на силна световна икономика, основана на принципите на ЕС, включително еднакви условия на конкуренция, лидерство при определянето на стандарти и други регулаторни приоритети, както и укрепване на устойчивостта на световните вериги на доставки.